

Importeren zonder invoerrechten

‘Niet zo lastig

Heel wat mensen krijgen een glazige blik in hun ogen als zij de woorden gecombineerde nomenclatuur, schorsingsverordening en Europese Commissie in één zin zien staan.

‘Nergens voor nodig’, zegt Miranda Andriessen, beleidsmedewerker bij het ministerie van Economische Zaken. ‘Het aanvragen van een tariefschorsing is niet zo lastig als het lijkt. Bovendien kan het een bedrijf flink financieel voordeel opleveren.’

door Noor Fenne

Ik vraag me af of bedrijven voldoende op de hoogte zijn van het bestaan van tariefschorsingen en -contingenten’, vertelt Miranda Andriessen, aangesteld als beleidsmedewerker bij de directie Topsectoren en Industriebeleid, Directoraat Generaal Bedrijfsleven & Innovatie bij het ministerie van Economische Zaken. ‘Ten onrechte heerst er bij bedrijven het idee dat het aanvragen van een tariefschorsing ingewikkeld, tijdrovend en weinig lonend is. Terwijl dit helemaal niet zo hoeft te zijn.’

Andriessen is er duidelijk over: tariefschorsingen zijn aantrekkelijk voor veel bedrijven die grondstoffen of halffabricaten die niet of onvoldoende in de EU beschikbaar zijn, importeren van buiten de Europese Unie, want waarom zou je invoerrechten betalen, als je ervoor vrijgesteld kunt worden? ‘Toegegeven, het aanvragen van een tariefschorsing is aan een reeks eisen onderworpen, de aanvraag moet door de molen van de EU en kan op het laatste moment door een bezwaar van tafel worden geveegd. Toch wegen de voordelen op tegen de nadelen’, benadrukt Andriessen, ‘want de besparing is in de meeste gevallen de moeite waard.’

Concurrentiepositie

Kort gezegd is een tariefschorsing het vervallen van de invoerrechten op een product dat van buiten de EU wordt geïmporteerd. Het instrument is in gebruik genomen door de EU om de productie van goederen die worden gemaakt uit grondstoffen of halffabricaten van buiten de EU niet onnodig duur te maken.

Normaal gesproken beschermt de EU de interne markt juist door invoerrechten te heffen op producten van buiten de Unie, om zo de concurrentiepositie van de Europese bedrijven te versterken en verbeteren. In sommige gevallen echter is deze protectionistische maatregel helemaal niet nodig, omdat sommige producten of grondstoffen niet binnen de grenzen van de EU voorradig zijn of worden vervaardigd. Het heffen van invoerrechten maakt in die gevallen de productie onbedoeld duurder. Het antwoord op dit ongewenste neveneffect is tariefschorsing. Als een bepaald product of grondstof niet of onvoldoende verkrijgbaar is in de EU, kun-

nen de invoerrechten worden geschorst en kan een bedrijf importeren zonder invoerrechten. Voordat het echter zover is, moet een bedrijf een aanvraag indienen om een tariefschorsing toegepast te krijgen. De Europese Commissie heeft een aantal criteria opgesteld waaraan de aanvraag moet voldoen. Andriessen: ‘Er moet aan drie voorwaarden worden voldaan, voordat een bedrijf überhaupt tot aanvraag kan overgaan. In de eerste plaats moet de grondstof of het halffabricaat na invoer verder worden be-

aanvragen doorstuurt naar de Europese Commissie. Andriessen: ‘Op onze website kunnen ondernemers het aanvraagformulier downloaden. Ik help bedrijven graag met het correct invullen van het formulier. De aanvraag moet in het Engels en in het Nederlands worden ingevuld en moet specifiek en gedetailleerd zijn, maar vereist geen informatie die een bedrijf niet zelf kan opleveren.’ Voordat een ondernemer zich inspant om zijn aanvraag in te vullen, wil Andriessen als het kan kort met hem of haar

‘Dat is het mooie. Bedrijven kunnen zo lang als de schorsing geldt hun voordeel ermee doen’

werkt in de EU. Ten tweede mag het product niet, of onvoldoende, in de EU verkrijgbaar zijn. Er mogen ook geen vergelijkbare of concurrerende producten voorhanden zijn op de markt. En ten derde moeten de invoerrechten meer dan vijftienduizend euro bedragen per jaar.’

Uit de voorwaarden blijkt dat bedrijven ook een aanvraag kunnen indienen als het te importeren product onvoldoende verkrijgbaar is in de EU. In dat geval kan een bedrijf een tariefcontingent of -quotum aanvragen. De invoerrechten worden dan voor een beperkte hoeveelheid geschorst.

Mededeling

De criteria zijn gepubliceerd in een mededeling van de Europese Commissie en worden eens in de zoveel tijd herzien. De huidige voorwaarden en procedures zijn vastgesteld in een mededeling van de Commissie van 2011. Andriessen: ‘Er zijn geen vaste tijdstippen waarop de criteria worden herzien, maar begin volgend jaar komen de Commissie en de lidstaten bij elkaar om te overleggen of het systeem van tariefschorsingen eventueel kan worden verbeterd in de toekomst.’

Een tariefschorsing moet worden aangevraagd bij het ministerie van Economische Zaken, dat op zijn beurt de

spreken. ‘In sommige gevallen kan ik dan al snel concluderen dat een bedrijf zijn tijd zal verspillen als het een verzoek indient, want naast de voorwaarden om wél tariefschorsing toe te kennen, zijn er ook voorwaarden om in beginsel géén tariefschorsing toe te kennen. Zo kan het zijn dat een tariefschorsing of -contingent niet verenigbaar is met een andere beleidsmaatregel van de Unie; er geldt bijvoorbeeld een vrijhandelsovereenkomst, een preferentieel tarief of er zijn beperkingen op milieugebied van toepassing. Ook exclusieve verkoopovereenkomsten of patenten kunnen een reden zijn om de aanvraag voor een tariefschorsing af te wijzen.’

Douanelaboratorium

Wanneer een bedrijf zich ervan heeft verzekerd dat zijn aanvraag aan de voorwaarden voldoet, stuurt het de gegevens naar het ministerie van Economische Zaken en naar het douanelaboratorium. ‘We werken nauw samen met dit laboratorium’, zegt Andriessen. ‘We krijgen veel verzoeken voor chemische producten en in die gevallen vragen wij de bedrijven om ook een monster naar het douanelaboratorium te sturen. Daar wordt een analyse uitgevoerd, zodat de exacte omschrijving van het product

als het lijkt'

Bijeenkomst over tariefschorsing

EVO houdt op donderdag 4 december een informatiebijeenkomst over tariefschorsing. Miranda Andriessen, beleidsmedewerker bij het ministerie van Economische Zaken, zal daar uitleggen hoe de tariefschorsing werkt en hoe een bedrijf hier voordeel bij kan hebben. Andriessen: 'In 2011 werd in de EU ruim een miljard euro bespaard door tariefschorsingen. Nederland heeft hierin een aandeel van ongeveer tien procent.' Dat is niet slecht, vindt zij. 'Maar het kan natuurlijk beter. Daarom vertel ik tijdens de bijeenkomst hoe je een aanvraag voor tariefschorsing kan indienen en hoop ik de aanwezigen ervan te overtuigen dat het eenvoudiger is dan je denkt.'

Meer informatie over de bijeenkomst staat op www.evo.nl/tariefschorsingen. Ondernemers die niet willen wachten tot de bijeenkomst, kunnen voor die tijd al contact opnemen met Miranda Andriessen.

Zij is bereikbaar via e-mail, m.andriessen@minez.nl, of telefoon 070 3797 416.

en de indeling in de gecombineerde nomenclatuur kan worden bepaald. De beschrijving van het product moet namelijk duidelijk en precies zijn, zodat douaneambtenaren in alle lidstaten het product gemakkelijk kunnen identificeren als de schorsing eenmaal van kracht is. De douane helpt ons bij het beoordelen en bepalen van de beschrijvingen en indeling van alle aanvragen.'

Als ook deze horde succesvol is genomen, worden de aanvragen aan de Commissie voorgelegd. Andriessen: 'Ondernemers kunnen het hele jaar door de aanvraag bij ons indienen, maar tweemaal per jaar, op 15 september en 15 maart, sturen wij de correct ingevulde formulieren door naar de Commissie.' Om de aanvragen te kunnen verwerken, inclusief de analyse door het douanelaboratorium, hanteert het ministerie een deadline van 1 februari en 1 juli voor nieuwe aanvragen.

Lijst

De Commissie verwerkt alle nieuwe aanvragen vanuit alle lidstaten en stelt daarvan een lijst op. Deze lijst voor nieuwe tariefschorsingen wordt gepubliceerd op de websites van het ministerie van Economische Zaken en Europese Commissie. Andriessen: 'Op dat moment, ongeveer een maand na de deadline van 15 september of 15 maart, benader ik mijn netwerk. Ik zorg ervoor dat alle belanghebbenden bericht krijgen dat de lijst is gepubliceerd. Zo kunnen de Nederlandse bedrijven kijken of er eventueel aanvragen op de lijst staan voor producten die zij misschien produceren en kunnen bedrijven daartegen bezwaar maken.'

Zij benadrukt dat het heel belangrijk is dat iedereen die iets produceert in de EU van deze mogelijkheid gebruikmaakt en de lijst grondig doorneemt. 'Het gaat hier tenslotte om de eigen concurrentiepositie, die kan worden aangetast door een tariefschorsing. Ook als bedrijven juist een aanvraag voor een tariefschorsing willen ondersteunen, kunnen ze dat kenbaar maken bij ons. Zij worden dan als medeaanvrager geregistreerd.'

Niet alle aanvragen overleven hun eerste publicatie. Het is altijd mogelijk om bezwaar aan te tekenen tegen een tariefschorsing of -contingent, zowel bij nieuwe als bestaande. Een bedrijf kan een bezwaar aantekenen als het

zél het product produceert, waarvan een ander bedrijf, eventueel uit een andere lidstaat, beweert dat er een gebrek aan is in de EU. De concurrentiepositie van het eerste bedrijf komt hierbij in het geding en dat zal dan ook in de meeste situaties reden genoeg zijn voor de Commissie om de aanvraag ongegrond te verklaren, of om een al bestaande tariefschorsing in te trekken.

In sommige gevallen zijn bedrijven huiverig om een aanvraag in te dienen of om op de lijst te reageren uit angst dat gevoelige commerciële informatie aan het licht komt. 'Deze angst is ongegrond', stelt Andriessen. 'We zien vaak dat bedrijven geen informatie willen loslaten over hun importvolumes, waar ze hun grondstoffen vandaan halen en de bedragen die ermee zijn gemoeid. Dat kan ik begrijpen, maar vertrouwelijke informatie wordt alleen ingezien door het ministerie van Economische Zaken en de Commissie. De gevoelige informatie wordt niet gedeeld met andere bedrijven uit de Unie en de gepubliceerde lijst met verzoeken tot tariefschorsing is anoniem.' Het kan ook zo zijn, dat de grens van vijftienduizend euro aan invoerrechten niet wordt gehaald en dat het verzoek daarom dreigt te sneuvelen. 'In dat geval kunnen andere bedrijven optreden als medeaanvrager van de tariefschorsing, waardoor het gezamenlijk belang meer is dan die vijftienduizend euro.'

Goedkeuring

Als er geen bezwaar wordt aangetekend en het verzoek wordt goedgekeurd, wordt de schorsing opgenomen in de verordening die in het publicatieblad van de EU verschijnt. Dit gebeurt rond 1 januari of 1 juli. Op dat moment is de aanvraag al bijna een jaar onderweg. 'Ja', zegt Andriessen, 'ik begrijp dat mensen dit een lang proces vinden. Maar als je bedenkt wat er allemaal gebeurt in dat jaar, valt het wel uit te leggen. Uit honderden aanvragen wordt één lijst gemaakt, die wordt voorgelegd aan het bedrijfsleven in de verschillende lidstaten. Vervolgens zijn er drie overleggronden tussen de Commissie en de lidstaten over alle aanvragen, bezwaren en wijzigingsvoorstellen. Tijdens deze overleggronden zorg ik ervoor dat de Nederlandse belanghebbenden direct op de hoogte worden ge-

steld van de vorderingen. Alle geaccepteerde aanvragen worden vervolgens opgenomen in een conceptverordening die moet worden vertaald in alle talen van de lidstaten. Vervolgens wordt de verordening voorgelegd aan de Raad. Nadat de Raad heeft ingestemd en de verordening en wordt gepubliceerd, is het proces compleet.' Een tariefschorsing kent geen terugwerkende kracht en geldt vanaf het moment dat zij is opgenomen in het publicatieblad van de EU per 1 januari of 1 juli van het betreffende jaar. De Commissie evalueert de bestaande tariefschorsingen opnieuw na vijf jaar. Centraal daarbij staat de vraag of er nog voldoende gebruik van wordt gemaakt, oftewel of de minimale besparing op de invoerrechten nog steeds vijftienduizend euro of meer bedraagt. Als dit zo is, wordt de tariefschorsing automatisch weer voor vijf jaar verlengd. Als dat niet het geval is, maar een bedrijf de schorsing wel wenst te behouden en verwacht dat de hoogte van de invoerrechten weer boven de vijftienduizend euro uit gaat komen, kan het bedrijf een verlengingsverzoek indienen. Als dat wordt toegekend, wordt de schorsing in eerste instantie voor een jaar verlengd. Als dan blijkt dat er inderdaad weer voldoende gebruik van wordt gemaakt, wordt de schorsing alsnog met vijf jaar verlengd en anders komt de schorsing te vervallen. Een tariefschorsing geldt voor elk bedrijf dat de grondstof of halffabricaat importeert. Andriessen: 'Dat is het mooie van de tariefschorsing. Bedrijven kunnen zo lang als de schorsing geldt hun voordeel ermee doen. Wie hier als producent in Europa geen interesse in heeft, is een dief van zijn eigen portemonnee.'